

3. Мамонова В. В. Публічне управління та адміністрування: співвідношення та суб'єктний склад. *Актуальні проблеми державного управління*. 2020. № 1. С. 29-36.

4. Кузьмук А. М. Стратегічне планування і роль стратегії в діяльності підприємства. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2014. Т. 20, № 3. С. 107-114.

5. Білик О.В., Поліщук С.П. Стратегічне планування в системі публічного управління Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту. Стратегічні пріоритети розвитку економіки, фінансів, обліку, підприємництва та торгівлі, публічного управління в Україні та світі. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції*. Білоцерківський НАУ, 30 жовтня 2020. Біла Церква, 2020. С.15-17.

ВОЙТОВИЧ Наталія,

кандидат юридичних наук, доцент,
Житомирський державний
університет імені Івана Франка,
м. Житомир, Україна

АДМІНІСТРАТИВНА ТА КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕЯВКУ ДО ТЕРІТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ КОМПЛЕКТУВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ПІСЛЯ ОТРИМАННЯ ПОВІСТКИ

Адміністративна та кримінальна відповідальність є різновидами юридичної відповідальності. Питанням дослідження відповідальності в своїх працях займалися такі вітчизняні науковці: Ю. Баулін, Н. Берlach, О. Дмитрик, Л. Касьяненко, Д. Липинський, М. Кучерявенко, О. Музика-Стефанчук, С. Ніщимна, Л. Савченко.

В теорії права існують різні трактування адміністративної та кримінальної відповідальності, однак важливою підставою для їх настання як є наявність двох підстав: юридичної – норми права, яка визначає певне діяння як протиправне та фактичної – наявності складу правопорушення в діянні особи.

Враховуючи, що розглядається відповідальність за певні протиправні діяння особи, а саме неявка до територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (далі - ТЦК та СП) після отримання повістки, яка є письмовим документом, вимоги до якого передбачені Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів» [1] і видається на ім'я конкретної особи, визначимо ті норми права та склади правопорушень, які її передбачають, тим більше, що дане питання викликає багато різних тлумачень в суспільстві під час збройної агресії російської федерації проти України.

Адміністративна відповідальність, у відповідності до статті 210-1 «Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію» Кодексу України про адміністративні правопорушення [2], яка має дві частини, і звернемо нашу увагу на частину другу тому, що вона встановлює додаткову обов'язкову ознаку для застосування – це особливий період, тобто враховуючи судову практику в випадку дії особливого періоду він охоплює поняття «воєнний стан», такий склад адміністративного правопорушення становить:

– об'єктом є суспільні відносини у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації;

– об'єктивна сторона – порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, в свою чергу, законодавство України про мобілізацію передбачає низку законів: Конституція України, Закон України «Про оборону України», Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» і

це не весь перелік нормативно-правових актів, повторно протягом року або в перше, але в особливий період;

- суб'єктом є як громадяни, так і посадові особи;
- суб'єктивна сторона характеризується наявністю вини як у формі умислу, так і у формі необережності.

За вчинення даного адміністративного правопорушення передбачене накладення штрафу на громадян від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 3 400 грн. до 5 100 грн.) і на посадових осіб - від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 5 100 грн. до 8 500грн.).

Прикладом такого адміністративного правопорушення як раз і є неявка за повісткою про первинний виклик до ТРЦ та СП під дії правового режиму воєнного стану.

Кримінальна відповідальність, яка встановлена статтею 336 «Ухилення від призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період, на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період» Кримінального кодексу України [3], передбачає такий склад кримінального правопорушення:

- об'єктом є встановлений чинним законодавством, про яке згадувалось вище, порядок комплектування сил оборони України особовим складом за мобілізацією в особливий період;

- об'єктивна сторона полягає як у формі бездіяльності, а саме у неприбутті до ТРЦ та СП або до військової частини, військової установи в час і дату, які вказаний у повістці. Проте під ухиленням від призову можуть бути визнані і інші дії, такі як незаконне отримання «броні», або умисне каліцтво;

- суб'єктом є військовозобов'язані громадяни України (чоловіки та жінки) віком від 18 років чи резервісти;

- суб'єктивна сторона – вина у формі прямого умислу.

Такий злочин є нетяжким і карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.

Підводячи підсумок викладеному, можна зробити висновок про те, що захист Вітчизни, перш за все, є конституційному обов'язком кожного громадянина України і ухилення чи не бажання його виконувати тягне за собою адміністративну та кримінальну відповідальності. Однак процедура мобілізації та вступу громадян на військову службу повинна бути чітко доведена з боку органів державної влади, відповідати принципам справедливості, відкритості та доцільності, а також бути максимально зрозуміло прописаною в чинному законодавстві, яке удосконалюється з урахуванням вимог правового режиму воєнного стану для громадянського суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2022 р. № 1487. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1487-2022-%D0%BF#n10>

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n2428>

3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URI: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n328>